

Вноситься
Кабінетом Міністрів України

 Ю. СВИРИДЕНКО
“28” липня 2025 р.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до деяких законів України
щодо підтримки сімей з дітьми та створення
умов, які сприяють поєднанню батьківства
з професійною діяльністю

Верховна Рада України п о с т а н о в л я є:

I. Внести зміни до таких законів України:

1. Статтю 3 Закону України “Про державну соціальну допомогу особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю” (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 1, ст. 2 із наступними змінами) після частини п’ятої доповнити новою частиною такого змісту:

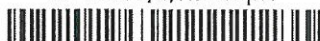
“У разі призначення допомоги для догляду за дитиною “єЯсла” відповідно до Закону України “Про державну допомогу сім’ям з дітьми” виплата надбавки на догляд за дитиною з інвалідністю віком до 18 років припиняється з першого числа місяця, в якому призначено допомогу для догляду за дитиною “єЯсла”.”.

У зв’язку з цим частини шосту і сьому вважати відповідно частинами сьомою і восьмою.

2. У Законі України “Про державну допомогу сім’ям з дітьми” (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 20, ст. 102 із наступними змінами):

1) частину першу статті 2 доповнити абзацами такого змісту:

“допомога для догляду за дитиною “єЯсла” — відшкодування вартості послуги з догляду за дитиною, яка була надана закладами дошкільної освіти, іншими юридичними особами публічного чи приватного права або фізичними особами — підприємцями, які провадять освітню діяльність у сфері дошкільної освіти, з метою підтримки сімей та сприяння в поєднанні роботи та догляду за дитиною;

одноразова грошова допомога учням перших класів “Пакунок школяра” — одноразова грошова допомога, що виплачується для придбання необхідного учню шкільного приладдя (канцелярських товарів), книжок, дитячого одягу та взуття для задоволення базових потреб у проходженні освітнього процесу.”;

2) частину першу статті 3 викласти в такій редакції:

“Відповідно до цього Закону призначаються такі види державної допомоги сім’ям з дітьми:

1) у період вагітності, пологів та післяпологовий період в порядку черговості залежно від етапів життєвого циклу:

допомога у зв’язку з вагітністю та пологами;

допомога при народженні дитини, одноразова натуральна допомога “пакунок малюка”;

2) у період догляду за дитиною:

допомога для догляду за дитиною до досягнення нею однорічного віку;

допомога для догляду за дитиною “єЯсла”;

3) допомога при усиновленні дитини;

4) допомога на дітей, над якими встановлено опіку чи піклування;

5) допомога на дітей самотніми матерями;

6) допомога на дітей, хворих на тяжкі перинатальні ураження нервової системи, тяжкі вроджені вади розвитку, рідкісні орфанні захворювання, онкологічні, онкогематологічні захворювання, дитячий церебральний параліч, тяжкі психічні розлади, цукровий діабет I типу (інсулінозалежний), гострі або хронічні захворювання нирок IV ступеня, на дитину, яка отримала тяжку травму, потребує трансплантації органа, потребує паліативної допомоги, яким не встановлено інвалідність;

7) одноразова грошова допомога учням перших класів “Пакунок школяра”.”;

3) статтю 5 викласти в такій редакції:

“Стаття 5. Органи (заклади), що призначають та здійснюють виплату та видачу державної допомоги

Допомога у зв’язку з вагітністю та пологами (крім допомоги у зв’язку з вагітністю та пологами жінкам, зазначеним у частині другій статті 4 цього Закону), допомога при народженні дитини, допомога для догляду за дитиною до досягнення нею однорічного віку, допомога для догляду за дитиною “єЯсла”, допомога при усиновленні дитини, допомога на дітей, над якими встановлено опіку чи піклування, допомога на дітей самотніми матерями, допомога на дітей, хворих на тяжкі перинатальні ураження нервової системи, тяжкі вроджені вади розвитку, рідкісні орфанні

захворювання, онкологічні, онкогематологічні захворювання, дитячий церебральний параліч, тяжкі психічні розлади, цукровий діабет I типу (інсулінозалежний), гострі або хронічні захворювання нирок IV ступеня, на дитину, яка отримала тяжку травму, потребує трансплантації органа, потребує паліативної допомоги, яким не встановлено інвалідність, одноразова грошова допомога учням перших класів “Паунок школяра” призначається і виплачується органом Пенсійного фонду України (далі — орган, що призначає та здійснює виплату державної допомоги сім’ям з дітьми).

Допомога у зв’язку з вагітністю та пологами жінкам, зазначеним у частині другій статті 4 цього Закону, призначається і виплачується за місцем основної роботи (служби).

Видача одноразової натуральної допомоги “паунок малюка” отримувачу проводиться у закладі охорони здоров’я (пологовому будинку або пологовому відділенні, перинатальному центрі, неонатальному центрі) незалежно від форми власності (далі — заклад охорони здоров’я) працівником, уповноваженим на це адміністрацією відповідного закладу охорони здоров’я або виконавчими органами сільських, селищних, міських, районних у містах (у разі утворення) рад, районними у містах Києві та Севастополі державними адміністраціями (соціальними службами) за задекларованим/зареєстрованим місцем проживання (перебування) отримувача на підставі письмової заяви (в паперовій або електронній формі) у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

Документи, необхідні для надання в закладі охорони здоров’я одноразової натуральної допомоги “паунок малюка”, готуються адміністрацією такого закладу відповідно до потреби в такій допомозі.

У разі відсутності у закладі охорони здоров’я одноразової натуральної допомоги “паунок малюка” її видача проводиться виконавчими органами сільських, селищних, міських, районних у містах (у разі утворення) рад, районних у містах Києві та Севастополі державних адміністрацій (соціальними службами) протягом 30 днів з дня народження дитини на підставі письмової заяви отримувача одноразової натуральної допомоги “паунок малюка” (в паперовій або електронній формі) у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

У разі народження дитини поза закладом охорони здоров’я отримувач одноразової натуральної допомоги “паунок малюка” має право звернутися протягом трьох місяців з дня народження дитини за її отриманням до виконавчого органу сільської, селищної, міської, районної в місті (у разі утворення) ради, районної у містах Києві та Севастополі державної адміністрації (соціальної служби) за задекларованим/зареєстрованим місцем проживання (перебування).”;

4) у статті 6:

у другому реченні частини першої слова “органи, що призначають допомогу” замінити словами “орган, що призначає та здійснює виплату державної допомоги сім’ям з дітьми”;

у частині другій слова “органом, що призначає та здійснює виплату державної допомоги” замінити словами “органом, що призначає та здійснює виплату державної допомоги сім’ям з дітьми”;

частини третю і четверту виключити.

5) розділи II і III викласти в такій редакції:

“Розділ II

ДОПОМОГА У ПЕРІОД ВАГІТНОСТІ, ПОЛОГІВ ТА ПІСЛЯПОЛОГОВИЙ ПЕРІОД

Стаття 7. Право на допомогу у зв’язку з вагітністю та пологами

Право на державну допомогу у зв’язку з вагітністю та пологами мають всі жінки (зокрема неповнолітні), які не застраховані в системі загальнообов’язкового державного соціального страхування.

Стаття 8. Умови надання та розмір допомоги у зв’язку з вагітністю та пологами

Порядок, умови надання та розмір допомоги у зв’язку з вагітністю та пологами визначаються Кабінетом Міністрів України.

Стаття 9. Право на допомогу при народженні дитини

Допомога при народженні дитини надається одному з батьків дитини (опікуну), який постійно проживає з дитиною.

Допомога при народженні дитини, призначена опікуну, вважається власністю дитини.

Розділ III

ДОПОМОГА ПРИ НАРОДЖЕННІ ДИТИНИ

Стаття 10. Умови надання, тривалість виплати та розмір допомоги при народженні дитини

Допомога батькам при народженні дитини призначається на підставі свідоцтва про народження дитини. Опікунам зазначена допомога призначається на підставі рішення про встановлення опіки.

Допомога при народженні дитини призначається за умови пред’явлення паспорта громадянина України або іншого документа, що посвідчує особу та підтверджує громадянство України.

Для призначення допомоги при народженні дитини до органу, що призначає та здійснює виплату державної допомоги сім’ям з дітьми, одним

з батьків (опікуном), з яким постійно проживає дитина, подається заява за формою, встановленою правлінням Пенсійного фонду України, та копія свідоцтва про народження дитини.

Зазначений перелік документів є вичерпним.

Допомога батькам при народженні дитини призначається без подання документів, передбачених частинами першою та другою цієї статті, якщо відомості, необхідні для її призначення, надійшли у порядку міжвідомчої електронної взаємодії з Державного реєстру актів цивільного стану громадян під час державної реєстрації народження дитини.

У разі коли матері дитини було призначено допомогу у зв'язку з вагітністю та пологами, допомога при народженні дитини призначається без подання документів, передбачених частинами першою та другою цієї статті, якщо відомості, необхідні для призначення допомоги при народженні дитини, надійшли у порядку міжвідомчої електронної взаємодії з Державного реєстру актів цивільного стану громадян під час державної реєстрації народження дитини, крім випадків, передбачених частиною десятою цієї статті, коли допомога при народженні не надається/не виплачується.

Орган, що призначає та здійснює виплату державної допомоги сім'ям з дітьми, має право отримувати від органів державної влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій відомості, необхідні для призначення допомоги при народженні дитини.

У разі народження (встановлення опіки) двох і більше дітей допомога надається на кожную дитину.

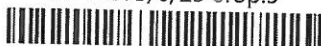
Допомога при народженні дитини призначається за умови, що звернення за її призначенням надійшло не пізніше ніж через дванадцять місяців із дня народження дитини.

У разі народження мертвої дитини допомога при народженні дитини не призначається.

Допомога при народженні дитини не надається/не виплачується у разі:

- позбавлення отримувача допомоги батьківських прав;
- відібрання дитини в отримувача допомоги без позбавлення батьківських прав;
- тимчасового влаштування дитини на повне державне утримання;
- припинення опіки або звільнення опікуна від його повноважень щодо конкретної дитини.

Допомога при народженні першої та кожної наступної дитини призначається у розмірі 50 000 гривень у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

Стаття 11. Право на одноразову натуральну допомогу “пакунок малюка”

Одноразова натуральна допомога “пакунок малюка” є безповоротною адресною соціальною допомогою сім’ям, які готуються до народження дитини або в яких народилася живонароджена дитина, а в разі відсутності обох батьків — родичам, які у встановленому законом порядку забирають дитину з пологового будинку або з іншого закладу охорони здоров’я, усиновлювачам, патронатним вихователям, прийомним батькам, батькам-вихователям, опікунам новонародженої дитини.

Комплектування одноразової натуральної допомоги “пакунок малюка” здійснюється згідно з переліком дитячих товарів, затвердженим центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері соціального захисту населення.

Стаття 12. Умови надання, тривалість виплати та розмір одноразової натуральної допомоги “пакунок малюка”

Одноразова натуральна допомога “пакунок малюка” надається за бажанням жінки починаючи з 36 тижня вагітності або протягом одного дня після народження дитини в закладі охорони здоров’я або у строк, що не перевищує трьох місяців з дня народження дитини у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

Для організації бюджетного фінансування вартість одноразової натуральної допомоги “пакунок малюка” становить три розміри прожиткового мінімуму для дітей віком до 6 років, встановленого законом на дату оголошення про проведення конкурентних процедур закупівель, та не зараховується до розміру допомоги, передбаченої частиною дванадцятою статті 10 цього Закону.”;

б) доповнити Закон розділом III-Б такого змісту:

“Розділ III-Б

ДОПОМОГА У ПЕРІОД ДОГЛЯДУ ЗА ДИТИНОЮ

Стаття 12⁴. Право на допомогу для догляду за дитиною до досягнення нею одnorічного віку

Право на допомогу для догляду за дитиною до досягнення нею одnorічного віку має особа (один з батьків дитини, опікун, баба, дід або інший родич), яка фактично здійснює догляд за дитиною до досягнення нею одnorічного віку.

Стаття 12⁵. Умови призначення та розмір допомоги для догляду за дитиною до досягнення нею одnorічного віку

Допомога для догляду за дитиною до досягнення нею одnorічного віку призначається з наступного дня після закінчення відпустки у зв’язку з вагітністю та пологами по місяць досягнення дитиною одnorічного віку включно.

Порядок, умови виплати, розмір допомоги для догляду за дитиною до досягнення нею однорічного віку та підстави припинення виплати такої допомоги визначаються Кабінетом Міністрів України.

Стаття 12⁶. Право на допомогу для догляду за дитиною “єЯсла”, умови її призначення та розмір

Право на допомогу для догляду за дитиною “єЯсла” має один з батьків дитини або інший законний представник, який фактично здійснював догляд за дитиною та приступив до роботи у режимі повного робочого часу, працевлаштувався або почав провадити підприємницьку діяльність.

Допомога для догляду за дитиною “єЯсла” призначається з місяця, наступного після досягнення дитиною однорічного віку, по місяць досягнення дитиною трирічного віку.

Порядок, умови виплати, розмір допомоги для догляду за дитиною “єЯсла” та підстави припинення виплати такої допомоги визначаються Кабінетом Міністрів України.”;

7) у статті 18⁴:

у частині третій слова “органу, який призначає допомогу” замінити словами “органу, що призначає та здійснює виплату державної допомоги сім’ям з дітьми”;

у частині четвертій слова “органу, який призначив допомогу” замінити словами “органу, що призначає та здійснює виплату державної допомоги сім’ям з дітьми”;

8) у статті 18⁶:

в абзаці першому частини першої та частини другої слова “органу соціального захисту населення” замінити словами “органу, що призначає та здійснює виплату державної допомоги сім’ям з дітьми”;

у частині третій слова “органу соціального захисту населення, який призначив допомогу” замінити словами “органу, що призначає та здійснює виплату державної допомоги сім’ям з дітьми”;

у частині п’ятій слова “органу, який призначає допомогу” замінити словами “органу, що призначає та здійснює виплату державної допомоги сім’ям з дітьми”;

9) доповнити Закон розділом V-B такого змісту:

“Розділ V-B

ОДНОРАЗОВА ГРОШОВА ДОПОМОГА УЧНЯМ ПЕРШИХ КЛАСІВ “ПАКУНОК ШКОЛЯРА”

Стаття 18⁸. Право на одноразову грошову допомогу учням перших класів “Пакунок школяра”

Право на одноразову грошову допомогу учням перших класів “Пакунок школяра” мають один з батьків або інший законний представник дитини.

Одноразова грошова допомога учням перших класів “Паунок школяра” призначається на кожну дитину.

Порядок, умови виплати, розмір одноразової грошової допомоги учням перших класів “Паунок школяра” визначаються Кабінетом Міністрів України.”;

10) доповнити Закон розділом VI-A такого змісту:

“Розділ VI-A

ПІДТРИМКА СІМЕЙ З ДІТЬМИ З ІНВАЛІДНІСТЮ

Стаття 19. Право сімей з дітьми з інвалідністю на додаткову підтримку

Сім’ї з дітьми з інвалідністю, крім допомог, визначених статтею 3 цього Закону, мають право на отримання послуг і допомог відповідно до законодавства у встановленому порядку.”;

11) у частині першій статті 21 слова “Органи, що призначають і здійснюють виплату державної допомоги сім’ям з дітьми, мають” замінити словами “Орган, що призначає та здійснює виплату державної допомоги сім’ям з дітьми, має”;

12) у статті 22:

у частині першій слова “органи, що призначають і здійснюють виплату державної допомоги” замінити словами “орган, що призначає та здійснює виплату державної допомоги сім’ям з дітьми”;

частину третю викласти в такій редакції:

“Орган, що призначає та здійснює виплату державної допомоги сім’ям з дітьми, має право перевіряти матеріальний стан сімей з дітьми.”;

13) у статті 23:

у назві статті слова “органу, що призначає державну допомогу” замінити словами “органу, що призначає та здійснює виплату державної допомоги сім’ям з дітьми”;

слова “органу, що призначає державну допомогу і здійснює її виплату” замінити словами “органу, що призначає та здійснює виплату державної допомоги сім’ям з дітьми”;

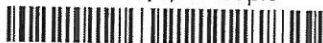
14) у назві статті 24 слова “органів, що призначають і здійснюють виплату допомоги сім’ям з дітьми” замінити словами “органу, що призначає та здійснює виплату державної допомоги сім’ям з дітьми”.

3. У Законі України “Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування” (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., № 49—51, ст. 376 із наступними змінами):

1) у статті 11:

пункт 8 викласти в такій редакції:

“8) особи, які доглядають за дитиною до досягнення нею одnorічного віку та відповідно до закону отримують допомогу для догляду за дитиною

до досягнення нею однорічного віку та/або при народженні дитини, при усиновленні дитини;”;

доповнити статтю пунктом 16 такого змісту:

“16) особи, які перебувають у відпустці для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку, та непрацюючі особи, які доглядають за дитиною віком від одного до трьох років.”;

2) статтю 14 доповнити пунктом 7 такого змісту:

“7) орган, що призначає та здійснює виплату державної допомоги сім’ям з дітьми, — для осіб, зазначених у пункті 16 статті 11 цього Закону.”;

3) в абзаці третьому частини першої та останньому абзаці частини другої статті 40 цифри і слово “7, 8, 9 і 14” замінити цифрами і словом “7, 8, 9, 14 і 16”.

4. У Законі України “Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов’язкове державне соціальне страхування” (Відомості Верховної Ради України, 2011 р., № 2—3, ст. 11 із наступними змінами):

1) у частині першій статті 4:

абзац дванадцятий пункту 1 викласти в такій редакції:

“осіб, які доглядають за дитиною до досягнення нею однорічного віку та відповідно до закону отримують допомогу для догляду за дитиною до досягнення нею однорічного віку, допомогу при усиновленні дитини;”;

доповнити частину пунктом 17 такого змісту:

“17) орган, що призначає та здійснює виплату державної допомоги сім’ям з дітьми за осіб, які перебувають у відпустці для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку, та непрацюючих осіб, які доглядають за дитиною віком від одного до трьох років.”;

2) частину четверту статті 5 доповнити абзацом такого змісту:

“у платників, зазначених у пункті 17 частини першої статті 4 цього Закону, — з першого дня наступного місяця після досягнення дитиною однорічного віку за осіб, які отримували допомогу для догляду за дитиною до досягнення нею однорічного віку, допомогу при усиновленні дитини. За осіб, які не отримували допомогу для догляду за дитиною до досягнення нею однорічного віку, допомогу при усиновленні дитини та звернулися щодо сплати єдиного внеску у період після досягнення дитиною однорічного віку по місяць досягнення дитиною трирічного віку, обов’язки платників єдиного внеску виникають з першого дня наступного місяця після досягнення дитиною однорічного віку.”;

3) частину першу статті 7 доповнити пунктом 6 такого змісту:

“6) для платників, зазначених у пункті 17 частини першої статті 4 цього Закону, за осіб, які перебувають у відпустці для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку, та непрацюючих осіб, які доглядають за дитиною віком від одного до трьох років, — виходячи із суми мінімальної заробітної плати, затвердженої Законом про Державний бюджет України на

відповідний рік, за рахунок коштів державного бюджету в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.”.

5. Абзац перший частини п'ятої статті 11 Закону України “Про соціальні послуги” (Відомості Верховної Ради України, 2019 р., № 18, ст. 73) викласти в такій редакції:

“5. До повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських, районних у містах (у разі утворення) рад, районних у містах Києві та Севастополі державних адміністрацій (соціальних служб) належать:”.

6. Абзац перший частини четвертої статті 50 Закону України “Про дошкільну освіту” (Відомості Верховної Ради України, 2024 р., № 42, ст. 258) викласти в такій редакції:

“4. У разі наявності попиту та нестачі місць для здобуття дошкільної освіти у комунальних закладах освіти їх засновники за рахунок коштів відповідних місцевих бюджетів та відповідно до затверджених ними порядків зобов'язані:”.

II. Прикінцеві та перехідні положення

1. Цей Закон набирає чинності з 1 січня 2026 року.

2. Установити, що види державної допомоги сім'ям з дітьми, призначені до набрання чинності цим Законом, виплачуються у розмірах та у порядку, що діяли на дату призначення, до повного завершення їх виплати.

3. Кабінету Міністрів України протягом трьох місяців з дня набрання чинності цим Законом:

привести власні нормативно-правові акти у відповідність з цим Законом;

забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

**Голова
Верховної Ради України**

